

**Assoċjazzjoni
Kunsilli Lokali**

**LAQGHA PLENARJA LULJU
2018**

Minuti

Assoċjazzjoni Kunsilli Lokali
lca@lca.org.mt

Kontenunt

Laqgħa tas-Sindki	2
Minuti	2
1. Introduzzjoni mill-President.....	4
2. Addozzjoni tal-Aġenda, qari u approvazzjoni tal-Minuti	4
3. Permessi, Interpretazzjoni tal-ligijiet t'infurzar, Infurzar Lokali, Amministrazzjoni – Introduzzjoni tas-sugġett mill-President, is-Sur Mario Fava	4
4. Diskussjoni mill-Panel; Is-Sur Silvio Scerri (Transport Malta), is-Sur Michael Cohen (Transport Malta) is-Sur Raymond Zammit (LESA), L-Assistent Kummissarju Martin Sammut.....	4
5. Diskussjoni u Mistoqsijiet mis-Sindki u Kunsilliera.....	7
6. Konkluzjonijiet.....	8
7. Prezentazzjoni mir-rappreżentanti tal-Kampanja 'Don't Waste Waste' (ERA)	9
8. Prezentazzjoni mir-rappreżentanti tal-Kumpanija Paragon fuq servizzi offruti għal Proġetti Ewropej	9
9. Prezentazzjoni mill-Kumpanija 'Faces' dwar l-introduzzjoni u l-benefiċċji li għib magħha sistema ta' city maps eletronici fil-lokalitajiet.....	9
10. Diskussjoni ma' rappreżentati tal-Malta Developers Association (MDA) dwar il-proposti mressqa minnhom lill-Gvern fuq abbuż minn ċerti Kuntratturi fil-lokalitajiet.	10
11. Mistoqsijiet u kummenti oħra minn dawk prezenti.	11
12. Diskors mill-Perit Carmel Caccopardo (Alternattiva Demokratika).....	13
13. Diskors mill-Kelliem għal Gvern Lokali, l-Onor. Robert Cutajar.....	13
14. Diskors mis-Segretarju Parlamentari l-Onor. Silvio Parnis	13
15. Konkluzjoni mill-President tal-Assocjazzjoni, s-Sur Mario Fava	14
16. Aġġornament.....	15

Laqgħa tas-Sindki

Data: Is-Sibt, 7 ta' Lulju 2018

Post: Dolmen Hotel Bugibba

Hin: 8:30am

Minuti

1. Introduzzjoni mill-Presidnet
2. Addozzjoni tal-Aġenda, qari u approvazzjoni tal-Minuti
3. Permessi, Interpretazzjoni tal-liġijiet t'infurzar, Infurzar Lokali, Amministrazzjoni – Introduzzjoni tas-sugġett mill-President, is-Sur Mario Fava
4. Diskussjoni mill-Panel; Is-Sur Silvio Scerri (Transport Malta), is-Sur Michael Cohen (Transport Malta) is-Sur Raymond Zammit (LESA), L-Assistent Kummissarju Martin Sammut
5. Diskussjoni u Mistoqsijiet mis-Sindki u Kunsilliera
6. Konkluzjonijiet
7. Prezentazzjoni mir-rapprezentanti tal-Kampanja 'Don't Waste Waste' (ERA)
8. Prezentazzjoni mir-rapprezentanti tal-Kumpanija Paragon fuq servizzi offruti għal proġetti Ewropej
9. Prezentazzjoni mill-Kumpanija 'Faces' dwar l-introduzzjoni u l-benefiċċji li għib magħha sistema ta' city maps eletronici fil-lokalitajiet.
10. Diskussjoni ma' rapprezentati tal-Malta Development Association dwar il-proposti mressqa minnhom lill-Gvern fuq abbuż minn certi Kuntratturi fil-lokalitajiet.

Panel (Dr. Samuel Azzopardi, President Reġjun Għawdex, Sur Noel Muscat, Sindku Swieqi, Sur Konrad Borg Manche', Sindku Gzira, Sinjura Anne Fenech Sindku San Pawl il-Baħar, is-Sur Sandro Chetcuti, Presdident MDA, Is-Sur Johann Buttigieg, CEO Planning Authority)

11. Diskors mill-Perit Carmel Caccopardo (Alternattiva Demokratika)
12. Diskors mill-Kelliem għal Gvern Lokali, l-Onor. Robert Cutajar

13. Diskors mis-Segretarju Parlamentari l-Onor. Silvio Parnis

14. Konkluzjoni mill-President tal-Assoċjazzjoni, s-Sur Mario Fava

1. Introduzzjoni mill-President

1.1 Filwaqt li l-President ta' merħba lil dawk preżenti semma li tul dawn l-aħħar xhur, l-Assoċjazzjoni għarfet tindirizza problemi u sfidi kurrenti li l-Kunsilli Lokali qed jiltaqgħu magħhom. Permezz ta' diversi laqgħat li l-Assoċjazzjoni ikollha mal-entitajiet ikkonċernati bil-għan li wieħed filwaqt li jiffaċilita' l-proċess u jtejjeb is-servizz li l-Kunsill joffri liċ-ċittadin.

2. Addozzjoni tal-Aġenda, qari u approvazzjoni tal-Minuti

2.1 Il-President ikkunsidra moqrija l-minuti tal-Laqqgħa tas-Sindki li nżammet nhar is-Sibt 30 t' Settembru 2017.

2.2 Fuq proposta tal-President li giet issekondata mis-Sur David Schembri, Sindku Kunsill Lokali Qrendi, il-minuti ġew approvati unanimament.

3. Permessi, Interpretazzjoni tal-ligijiet t'infurzar, Infurzar Lokali, Amministrazzjoni – Introduzzjoni tas-sugġett mill-President, is-Sur Mario Fava

3.1 Il-President semma li l-Assoċjazzjoni ħasset il-ħtieġa li tlaqqa' l-entitajiet ikkonċernati; Transport Malta, LESA u l-Pulizija biex flimkien mal-Kunsilli Lokali wieħed ikun jista' jiddiskuti kif jista' johloq sinerġija f' dan il-proċess.

3.2 Semma wkoll li jkun utli għal kulħadd li tinħoloq uniformita' kif ukoll li kull entita' tkun taf x' inhum r-responsabbiltajiet tagħha meta jinħarġu l-permessi.

3.3 L-għan ta' dawn id-diskussjonijiet huwa li jkun hemm ftehim bejn il-partijiet li jwassal għal aktar effiċjenza u effettività fil-proċess. Dan jkollu jwassal għall-servizz aħjar liċ-ċittadin.

4. Diskussjoni mill-Panel; Is-Sur Silvio Scerri (Transport Malta), is-Sur Michael Cohen (Transport Malta) is-Sur Raymond Zammit (LESA), L-Assistent Kummissarju Martin Sammut

4.1.1 Is-Sur Scerri beda billi semma kif waħda mill-isfidi li dan il-pajjiż kellu kien li kiber b' mod veloċi ħafna u għaldaqstant l-infrastruttura ma leħqitx mal-avvanzi li kienu qed issiru.

4.1.2 Forsi ħafna drabi ma kienx hemm konsolidazzjoni biżżejjed biex iku jista' jsir l-infurzar. Transport Malta forsi mhux dejjem fehmet l-ilmenti li jgħaddu l-Kunsilli.

4.1 Is-Sur Silvio Scerri (Transport Malta)

4.2.3 Semma li TM investit fi Transport Management Committee li hemm ukoll rappreżentanza tal-Kunsilli Lokali fuq dan l-istess Board, is-Sur Mario Fava bħala President tal-Assoċjazzjoni Kunsilli Lokali jirrappreżenta l-Kunsilli.

4.2.4 L-għan ta' dan il-kumitat kien li jittieħdu deċiżjonijiet biex jissolvew problemi li jiġu ppreżentati lil Board. Is-Sur Scerri semma kif il-Board dejjem ħa deċiżjoni u kkomunika wkoll

konklużjoni fuq il-problemi li tresqu għad-diskussjoni. Dan serva biex tingħata wkoll gwida fin-nuqqas ta' preċiżjoni fil-liġi biex jiġu ndirizzati ċertu problemi.

4.2.5 TM tagħmel ukoll infurzar fuq il-baħar fejn il-multi huma għoljin.

4.2.6 Is-Sur Scerri ta wkoll rendikont ta' kemm bejn wieħed u ieħor TM ikollha tagħmel infurzar. Fost iċ-ċifri imsemmija kien indikat li:

- Mad-disgħin vettura fix-xahar jingabru mit-triq fejn dawn ħafna minnhom ikollhom liċenzja tas-sewqan skaduta
- Mas-sittin vettura kuljum jiġu irmunkati peress li jkunu bi pjanċi barranin. Is-Sur Scerri semma wkoll li vetturi bi pjanċi barranin ikollhom multa akbar minn dik li tingħata lill-vetturi bi pjanċi tar-registrazzjoni Maltin.

4.2.7 Filwaqt li s-Sur Scerri semma li jkun hemm koperazzjoni bejn TM u l-Kunsilli Lokali, is-Sur Scerri jaqbel ma' Chev. Paul Farrugia (Sindku Kunsill Lokali Tarxien u President Regjun Xlokk) li hemm anomalija fil-liġi li dan qed iwassal biex l-entitajiet ikkonċernati ma jkollhomx direzzjoni ċara ta' x'inhuma r-responsabbilitajiet tagħhom.

4.2.8 Is-Sur Scerri spjega wkoll li jingħataw multi lill-entitajiet li biex jgħaddu servizz ieħor jagħmlu ħsarat fit-toroq. Il-kuntratturi huma responsabbli minn dawn il-ħsarat.

4.2.9 Is-Sur Scerri spjega li huwa tal-fehma li fir-rush hours ma jinatawx permessi biex jiġu magħluqa toroq, dan għaliex ma baqax toroq meqjusa bħala arterjali għax it-traffiku jgħaddi minn kull triq possibli.

4.2 Is-Sur Michael Cohen (Transport Malta)

4.2.1 Is-Sur Cohen beda billi rringrazzja lill-Assoċjazzjoni tal-koperazzjoni ma' TM. Spjega li f' dan l-aħħar sentejn ppruvaw iżommu l-bilanċ, ma jirfsux fir-responsabbilitajiet ta' ħaddieħor imma li jkun hemm kontroll fuq is-sistema.

4.2.2 Is-Sur Cohen spjega li l-għan kien li filwaqt li tinzamm d-dixxiplina tinholoq ukoll sistema ta' uniformita' u infurzar bis-serjeta'.

4.2.3 Semma wkoll li tul dawn l-aħħar xhur saret komunikazzjoni mal-Assoċjazzjoni Kunsilli Lokali fejn b' serjeta' u responsabbilita' qed ikun hemm żviluppi biex tinbidel s-sitwazzjoni preżenti.

4.2.4 Is-Sur Cohen fakkar li dawn il-problemi ser ikunu wkoll indirizzati permezz tal-emendi li ġew proposti fil-liġi tal-Kunsilli Lokali.

4.3 Is-Sur Raymond Zammit (LESA)

4.3.1 Is-Sur Zammit semma li l-Aġenzija għada fl-ewwel tliet snin tagħha. L-Aġenzija kienet biss komposta minn għadd relattivament żgħir ta' impjegati, għaldaqstant l-infurzar ma setax issir kif wieħed kien mistenni peress li anki r-rizorsi umani ma kienux jippermettu dan.

4.3.2 Semma li mill-1 ta' Mejju l-Gwardjani Lokali ġew trasferiti bħala uffiċjali pubbliki mal-Gvern Ċentrali.

4.3.3 Is-Sur Zammit spjega kif l-Aġenzija tibgħat bniedem biex jinforza fejn jipprova iżomm l-ordni imma sfortunatament ma jistax jikkontrolla jekk ikun hemm irregolaritajiet bħal; tabelli imwaħla ħżina.

4.3.4 Is-sur Zammit spjega li bħala Aġenzija qed jirrevedu l-Ftehim Kollettiv tal-Gwardjani Lokali. Fejn anki kien spjegat mill-Unjoni li l-istess Gwardjani Lokali jappartjenu li dawn qed jagħmlu l-impossibbli biex ileħqu mal-għadd ta' rapporti li jkun hemm, kif ukoll li jridu jattendu it-Tribunal u filgħodu bħala Community Officers jagħtu servizz ħdejn l-iskejjel waqt l-ħin li t-tfal ikunu deħlin l-iskola.

4.3.5 Semma wkoll li bħala dħul għall-Aġenzija huwa kollu miċ-ċitazzjonijiet u m'hemmx allokazzjonijiet diretti mil-Gvern.

4.3.6 Semma wkoll li fix-xhur li ġejjin ser ikun hemm reklutaġġ ta' aktar uffiċjali.

4.4.1 L-Assistent kummissarju semma li dak li ġara forsi li għalkemm kien hemm tibdiliet fil-liġijiet, il-liġijiet mhux dejjem ġew aġġornati għall-ħtiġijiet tas-soċjeta'.

4.4.2 Semma li f'tit żmien ijl u kien hemm laqgħa kordjali mal-Assoċjazzjoni, LESA u TM. Semma kif dawn il-laqgħat huma ta' importanza biex jagġornaw kemm ir-riformi kif ukoll liċ-ċittadini.

4.4.3 Ikkumenta fuq:

- **Fatt tal-containers.** Semma li l-liġi inbidelet biex tati awtorita' lill-Transport Malta. Il-Kummissarju tal-Puluzija jagħti kondizzjonijiet biex isir dan il-ħatt imma ma jinħarġux permessi. Jekk container ser jibqa' fuq trailer jiġi nnotifikat il-puluzija u jekk ikun ser jitniżżel mal-art il-permess joħroġ mill-Kunsill.
- **Permessi maħruġa mill-Kunsilli Lokali.** Il-permessi li joħroġu mill-Kunsilli kienu qed jiġu infurzati mill-puluzija. B'mod intern fil-korp tal-puluzija applikat ukoll il-liġi tal-GDPR. Id-Database tal-vetturi hija ta' TM, għaldaqstant il-korp tal-Puluzija għandu aċċess għal din l-informazzjoni. Minħabba l-liġi tal-GDPR u biex il-Korp ikun konformi ma' din il-liġi qamet il-kwistjoni li meta l-Puluzija qed tgħati dettalji ta' terzi tkun qed tmur kontra r-regolamaneti imposti mill-GDPR.

4.4.4 L-Assistent Kummissarju semma li bħala Korp huma ser ikunu minn ta' quddiem biex ikunu parteċipi f' diskussjonijiet simili fejn b' kollaborazzjoni bejn il-partijiet tinħloq sinergija f' dan il-proċess.

4.4 L-Assistent Kummissarju Martin Sammut

5. Diskussjoni u Mistoqsijiet mis-Sindki u Kunsilliera

5.1 Sur Dominic Grima, Sindku Kunsill Lokali Paola

5.1.1 Semma li dawn il-ligijiet ma jibqgħux fuq il-karta imma għ għandu jsir infurzar biex jiġu osservati. L-infurzar fil-preżent għ għadu mhux biżżejjed, l-introduzzjoni tal-Gwardjani tal-ambjent għandu jsir immedjatament u jingħata preċident. Tenna li l-infurzar iirrid isir. Il-Kunsilli ma jistgħux jaħdmu mingħajr għodda.

5.2 Sur Horace Gauci, Sindku Kunsill Lokali Marsaxlokk

5.2.1 Is-Sindku semma li l-lokalita' ta' Marsaxlokk għaddeja minn problema fejn għandek ir-residenti li jgħamlu ħilithom kollha biex kemm jista' jkun iżommu konformi mar-regolamenti imposti imbgħad għandek is-sidien ta' stabbilimenti kummerċjali li għadhom ma fehmux din l-importanza. Is-Sindku semma li kif il-Kunsill jirrapporta lil Cleansing Department, l-istess Direttorat jgħidlek biex tagħmel rapport lill-Puluzija, min-naħa l-oħra l-Puluzija għaddu l-messaġġ li dak mhux fir-responsabbilita' tagħhom.

5.3 Chev. Paul Farrugia, President Reġjun Xlokk, Sindku Kunsill Lokali Tarxien

5.3.1 Semma kif għandek residenti li t-toroq mhumiex wesgħin biżżejjed biex fihom wieħed ikun jista' jaħdem, għalhekk it-triq ikollha tingħalaq kompletament.

5.3.2 Chev. Farrugia, semma li l-ideali huwa li l-permessi jiġu ppublikati fil-Gazzetta tal-Gvern, imma fir-realta' din mhix Prattika u diffiċli li ssir. Dan anki meta wieħed jikkonsidra l-frekwenza li biha toħroġ il-Gazzetta tal-Gvern, li darba fil-gimgha mhix biżżejjed biex wieħed jippublika dawn il-permessi.

5.3.3 Semma wkoll jekk il-Puluzija ser tiddeċiedi li mhux ser tgħin fl-infurzar bl-iskuża tal-GDPR ser ikun qed jinħloq diżastru sħiħ u fejn ħafna jibdeu jikkonsidraw biex jieħdu l-ligi b'idejhom.

5.3.4 Semma wkoll il-problema ta' bring-in sites fejn għandek nies li qed jerggħu jitfgħu imbarazz li mhux suppost jintefa'. In-nuqqas ta' infurzar qed iwassal li l-Kunsill jispiċċa bi biskips mimlijin b'imbarazz li mhux suppost intrema hemm u l-kuntrattur li jiġbor l-iskart jirrifjuta li jbgħattala. Semma li ħafna min-nies qed jinjoraw is-sistemi għax m'hemmx infurzar biżżejjed.

5.4 Sa. Anne Marie Muscat Fenech Adami, Sindku Kunsill Lokali Naxxar

5.4.1 Is-Sindku semmiet li sfortunatament ħafna drabi il-Kunsilli ma jiġix ikkonsultati anki f' toroq li mil-lum għal-għada jiġu one way.

5.4.2 L-infurzar fuq l-ambjent għandu lura.

5.4.3 Semmiet li anki li minħabba data protection pulizija ma jistax iċempel jekk individwu jkun qed immur kontra permess maħruġ mill-Kunsill u jkun qed johloq inkonvenjent. Wriet it-tħassib tagħha li l-Kunsilli ser jiġu customer care mingħajr poter.

5.5 Sur Paul Gatt, President ANSEK, Segretraju Eżekuttiv Kunsill Lokali Naxxar

5.5.1 Is-Sur Gatt semma li kien hemm titjeb fil-komunikazzjoni bejn l-għola uffiċjali u r-rappreżentanti tal-Kunsill.

5.5.2 Is-Sur Gatt jemmen li għad hemm nuqqas kbir ta' infurzar u l-mod li bih il-poplu qed jiġi edukat. Jemmen ukoll li anki bi titlu li

tajna lill-Gwardjani Lokali bħala Community Officers, dawn ser titbaxxilhom l-awtorita'.

5.6 Is-Sur Micheal Fenech Adami, President Reġjun Ċentru

5.6.1 Is-Sur Fenech Adami staqsa lil Asisstant kummisarju ugħaliex qed jgħid li t-tabelli ta' No Parking maħruġa mill-Kunsill Lokali mhumiex legali.

5.6.2 Semma wkoll li dan ma jagħmilx sens ma dak li qe djingħad meta wieħed jikkonsidra wkoll li l-pulizija stess titlob lill-Kunsilli biex joħorġu dawn il-permessi.

5.7 Dr. Samuel Azzopardi, President Reġjun Għawdex u Sindku Kunsill Lokali Rabat Għawdex

5.7.1 Dr. Azzopardi xtaq jiklarifka li l-permessi maħruġa mill-Kunsilli Lokali huma legali imma m'għandhomx saħħa legali biex jiġu infurzati.

5.8.1 Is-Sur Fava semma li huwa jemmen li:

- Għandu jkun hemm distinzjoni bejn Żoni Residenzjali u Żoni Industrijali fejn għandek iċ-ċittadini li jridu ordni u l-operaturi li jridu permessi biex joperaw u ma jiġix interferit l-andament kummerċjali. Għaldaqstant biex wieħed jilħaq kompromess importanti li l-obbligi jiġu imħarsa filwaqt li jkun hemm l-infurzar meħtieġ biex kulhadd ikun konformi.

- Għandu jkun hemm sinerġija bejn il-kundizzjonijiet li jingħataw kemm mill-Pulizija kif ukoll minn TM fejn tidhol anki sigurta' tar-resident. Dawn il-permessi fihom obbligi li jird ikun hemm oservazzjoni li dawn l-obbligi qed jiġu mħarsa.

- Għandu jkun hemm timeframes li għandhom jiġu infurzati legalment biex permess ikollu saħħa u wieħed ikun jista' jinforza.

5.8.2 Is-Sur Fava jemmen li għad hemm element li li għadu nieqes mis-sens kommun bħal meta jkun hemm avvenimenti fejn ikun hemm massa ta' nies, wieħed għandu jikkonsidra li flok jinħarġu ċitazzjonijiet bl-addoċċ fejn anki l-parkeġġ ikun ristrett wieħed għandu jgħaddi kelma ta' ġid biex dak li jkun iċaqlaq l-vettura.

5.8.3 Semma wkoll li għandu jkun hemm infurzar b' saħħtu anki fejn jidhol l-ambjent u anki fid-dawl li dalwaqt ser tidaħħal l-borża organika fuq bażi nazzjonali.

5.8 Is-Sur Mario Fava, President Assoċjazzjoni Kunsilli Lokali

6. Konkluzjonijiet

6.1 Il-President semma li l-Assoċjazzjoni issa tinsab infurmata b' dawn l-anomaliji li jeżistu fis-sistema u ser tkun qed tkompli bid-diskussjonijiet mal-partijiet ikkonċernati biex tiġi iimfassla t-triq 'l quddiem.

6.2 Is-Sur Fava semma wkoll li ser ikun qed jiltaqa' mal-Avukat Ġenerali ibiex ikomplu d-diskussjonijiet anki ifuq bażi legali bil-għan li tiġi emendata l-liġi.

7. Prezentazzjoni mir-rappreżentanti tal-Kampanja 'Don't Waste Waste' (ERA)

- 7.1 Ir-rappreżentant tal-kampanja Don't Waste Waste spjega kif huwa l-għan tal-entita' li tilhaq aktar mill-qrib liċ-ċittadini li huma ċ-ċavetta tas-suċċess li wieħed jista' jikseb biex jimxi lejn immanigġjar aħjar tal-iskart. Semma wkoll kif l-iskart iġġenerat kull sena qed jizdied u għalhekk din l-kampanija fil-għan tagħha li teduka biex ikun hemm inqas rimi.
- 7.2 Il-messaġġ li twassal ukoll waqt il-prezentazzjoni kien biex il-Kunsilli jkunu aktar parteċipi għaldaqstant stiednu lil dawk il-Kunsilli li jixtiequ jgġinu biex jitwassal dan il-messaġġ.
- 7.3 Semma kif għandu jkun hemm aktar moniteragġ u li ser jaraw li dan ser ikun qed issir kemm fuq iċ-ċittadini ikif ukoll fuq il-kollektur tal-iskart.

8. Prezentazzjoni mir-rappreżentanti tal-Kumpanija Paragon fuq servizzi offruti għal Proġetti Ewropej

- 8.1 Ir-rappreżentant tal-kumpanija spjega li l-għan ewlieni tal-kumpanija kien l-edukazzjoni li dan evolva meta Malta kien qed ikollha l-opportunita' li tiegħu sehem fi proġetti ffinanzjati mill-Unjoni Ewropeja. Semma li l-kumpanija għandha komunikazzjoni tajba ħafna ma' networks Ewropej. Bħala kumpanija tippromovi lill-Malta bħala pajjiż ideali anki biex jigu implimentati proġetti pilota peress li l-pajjiż huwa żgħir.
- 8.2 Il-kumpanija tati anki kontribut lill-Kunsilli Lokali normalment f' tematiċi marbutin ma' sostennibilta'.
- 8.3 Semma wkoll li f' diversi inizjattivi u proġetti differenti, il-kumpanija titlob għall-partecipazzjoni tal-Kunsilli Lokali anki għal fatt li dawn huma kkunsidrati bħala l-esperti ta' dak li l-lokalita' rispettiva għandha bżonn x' inhuma l-ambizzjonijiet li wieħed ikun irrid jilhaq fil-lokalita'.

9. Prezentazzjoni mill-Kumpanija 'Faces' dwar l-introduzzjoni u l-benefiċċji li gġib magħha sistema ta' city maps eletronici fil-lokalitajiet.

- 9.1 Ir-rappreżentant tal-kumpanija FACES semma li l-iskop huwa li l-informazzjoni li l-Kunsill irrid iwassal kemm liċ-ċittadini u wisq aktar lit-turisti tiġi trasemssa fuq boards eletronici li jkunu mqassma mal-lokal skond il-kobor u l-ħtiġijiet tal-lokal rispettiv.
- 9.2 Semma li l-kumpanija qiegħda f' kuntatt ma' entita' barranija li ntroduċiet is-sistema TOMI. Sistema li hija waħda SMART, interattiva kif ukoll mezz ta' komunikazzjoni instanti.
- 9.3 L-għan tas-sistema huwa li tiffacilita' l-mobilita' minn lokalita' għall-oħra fejn tghati indikazzjoni tal-facilitajiet li hemm fil-lokal bħal latrini pubbliċi ost l-oħrajn. Kif ukoll tagħti lista ta' avvenimenti pubbliċi u siti storiċi fost l-oħrajn.

10. Diskussjoni ma' rapprezentati tal-Malta Developers Association (MDA) dwar il-proposti mressqa minnhom lill-Gvern fuq abbuż minn ċerti Kuntratturi fil-lokalitajiet.

10.1 Dr. Samuel Azzopardi, President Reġjun Għawdex u Sindku Kunsill Lokali Rabat Għawdex

10.1.1 Semma li Għawdex għadu mhux għaddej mil-iżvilupp kbir bħalma huma għaddejnin uħud mill-lokalitajiet Maltin.

10.1.2 Irrikonoxxa l-fatt li r-riperkussjonijiet mhumiex l-istess għal kull binja li tkun tiela'.

10.1.3 F' Għawdex semma kif żvilupp fir-Rabat jaffettwa ħafna drabi l-immanigjar tat-traffiku u anki l-andament kummerċjali.

10.1.4 Semma li minkejja jkun hemm l-obbligi stabbiliti wieħed għandu jaraw li dawn ikunu qe djigu mħarsa għalhekk għandu jkun hemm infurzar li jirregola dan kollu. Semma li l-iżviluppatur ftit li xejn ikun jinteressah li ma jkunx ta' detterent ladarba dan ikun moqdi u l-proġett tiegħu jkun mixi.

10.1.5 Semma wkoll li għandhom ukoll jitharsu aktar r-regolamenti tas-Saħħa u Sigurta' fuq siti ta' Kostruzzjoni.

10.1.6 Dr. Azzopardi semma li fil-fehma tiegħu wieħed qed jistenna aktar impenn min-naħa tal-MDA.

10.2 Sur Noel Muscat, Sindku Kunsill Lokali Swieqi

10.2.1 Is-Sindku jappella li anki b' ritratti li pprezenta waqt id-diskussjoni juri li l-iżviluppatur għandu jkun aktar sensittiv għaċ-ċittadin.

10.2.2 Semma' kif l-Awtorita' taf tajjeb kemm hemm applikazzjonijiet għal-siti biex jigu żviluppati għaldaqstant għandha tkun aktar diċenti fil-ħruġ ta' permessi u b'hekk tkun qed tħoss il-polz taċ-ċittadin.

10.2.3 Il-Kunsill la għandu riżorsi umani u lanqas fiżiċi biex ikun jista' jikkontrolla l-influss kbir ta' siti ta' kostruzzjoni li qed ikun hemm fil-lokalitajiet.

10.2.4 Minbarra dan kollu, il-Kunsill lanqas qed ikun infurmat. Huwa jitlob għal aktar rispett lejn ir-residenti u semma wkoll li għandu jkun hemm blacklisting ta' dawk il-kuntratturi li ma jimxux mar-regoli u l-obbligi stabbiliti.

10.3 Sur Konrad Borg Manche', Sindku Kunsill Lokali Gzira

10.3.1 Semma li l-Kunsill tal-Gzira jaffaċja sitwazzjonijiet mhux faċli anki meta wieħed jikkonsidra li huwa wieħed mill-lokalitajiet milqutgħa minn dan l-iżvilupp.

10.3.2 Il-Kunsill qed jitlob li jkun hemm sens ta' responsabbilita' u rispett lejn ir-residenti. Qed jitlobu li tal-inqas tinforma informalment lill-ġirien li inti tkun bi ħsiebek tibda twaqqaq' biex dak li jkun imqar jilhaq jgħalaq it-twieqi.

10.4 Sinjura Anne Fenech Sindku Kunsill Lokali San Pawl il-Baħar

10.4.1 Semmiet li wkoll il-Kunsill ta' San Pawl għaddej mill-istess problemi. Is-Sindku wriet ukoll li hemm problema li meta titlob għall-infurzar jgħidulek li m'għandhomx riżorsi biżżejjed biex wieħed ikun jista' jinforza.

10.4.2 Semmiet li jekk Transport Malta toħroġ il-permessi għandha tkun l-istess Awtorita' li tara li qed isir infurzar.

10.4.3 Semmiet li l-Kunsill għandu jkollu wkoll dritt li jieħu garanzija bankarja fuq il-permessi li joħroġ, għaldaqstant jekk

issir xi ħsara bħal pereżempju fuq il-banikini, din il-garanzija tintuża biex tissewwa l-ħsara li tkun saret.

10.4.4 Saħqet li għandu jkun hemm aktar komunikazzjoni bejn l-entitajiet kollha kkonċernati.

10.5 Sur Sandro Chetcuti, President MDA

10.5.1 il-President Sandro Chetcuti spjega li bħala MDA iridu li jkun hemm aktar kooperazzjoni mal-Kunsilli Lokali. Fil-fatt l-istess Assoċjazzjoni qed tipprowa torganizza sistema ta' komunikazzjoni effettiva mal-kunsilli Lokali.

10.5.2 Spjega wkoll li l-MDA ma tistax tidher f' dawl ikrah għax kilhadd qed jippretendi li għandha tleħhaq mal-infurzar li mhuwiex jagħmel haddieħor.

10.5.3 Is-Sur Chetcuti offra li huma ser jikkollaboraw bi sħiħ flimkien mal-Awtorita' tal-Ippjanar, BRO u l-Assoċjazzjoni Kunsilli Lokali biex isibu triq 'l quddiem.

10.5.4 MDA qed tipprowa li jkun hemm klassifikazzjoni tal-kuntratturi u jkun hemm sistema ta' punti li jitnaqqsu lil dawk il-kuntratturi li jkunu marru kontra l-obbligazzjonijiet tagħhom jitnaqqsulhom il-punti.

10.5.5 Għaldaqstant wieħed ikollu indikazzjoni ta' min huma dawk il-kuntratturi li huma affidabbli u li jirrispettaw lis-soċjeta'.

10.6 Sur Johann Buttigieg, CEO Planning Authority)

10.6.1 Is-Sur Johann Buttigieg kien assenti għal din il-laqgħa mingħajr pre-avviż, għaldaqstant ma kienx hemm rappreżentant min-naħa tal-Awtorita' tal-Ippjanar.

11. Mistoqsijiet u kummenti oħra minn dawk prezenti.

11.1 Sur Horace Gauci, Sindku Kunsill Lokali Marsaxlokk

11.1.1 Is-Sindku enfasizza li kollox imur lura għall-infurzar b' saħħtu, aktar dixxiplina u rispett lejn is-soċjeta' li ngħixu fiha.

11.2.1 Semma l-problema li lokalitajiet bħal tas-Sliema qed jaffaċjaw meta qed jinbnew wisq blokko massivi ta' appartamenti li dawn qed jikkrejaw problema kbira ta' parkeġġ. Sostna li għandhom jogħllew il-multi għall-iżviluppaturi li jibnu blokko mingħajr spazju biżżejjed għall-parkeġġi.

11.2 Sur Paul Radmilli, Kunsillier Kunsill Lokali Sliema

11.2.2 Is-Sur Radmilli talab li l- Ombudsman għandu jinvestiga; is-somma redikola ta' Eur2,000 għal kull parkeġġ li wieħed ikollu inqas mill-ammont ta' apartamenti li jibni. Huwa semma li dan huwa biss inċentiv biex wieħed jibni mingħajr parkeġġ.

11.2.3 Huwa semma wkoll li fil-panel u prezenti kellu jkun hemm l-Awtoritajiet Regolatorji iġħax l-MDA m' għandiex funzjoni regolatorja.

11.3 Sur Paul Buttigieg, Sindku Kunsill Lokali Qala

11.3.1 Bħala Kunsilli m'hemmx rizorsi biżżejjed biex wieħed jikkontrolla jew jiġġielew l-irregolarita'. **11.3.2** Meta issir applikazzjoni irridu jagħmlu social impact assessment. Applikazzjonijiet kbar bil-fors trid tagħmlilhom impact assessment. Il-Kunsill qed ikollu joħroġ ammont sostanzjali biex meta jkollu jappella minn deċiżjoni tal-Awtorita' jkollu jagħmel dan l-impact assessment.

11.4 Sur Anthony Mifsud, President Reġjun Tramuntana

11.4.1 Is-Sur Mifsud semma li wasal żmien li l-Awtoritajiet iħarsu l-ewwel lejn l-interessi tal-pajjiż imbgħad tal-iżviluppaturi.

11.4.2 L-Awtoritajiet għandhom jirregolaw ukoll l-ammont ta' suluari li qed jiġu permessi anki fir-rħula żgħar.

11.5 Sur Fredrick Cutajar, Viċi Sindku Kunsill Lokali Santa Luċija

11.5.1 F' dan il-pajjiż kolloxx għal flus isir. Semma li hemm Kunsilli li jieħdu miljuni f' UIF Funds u hemm Kunsilli żgħar li ma jkunux eligibbli.

11.6 Sur Robert Busuttil, rappreżentant mil- Paragon Europe

11.6.1 Spejga li huwa baħal osservatur newtrali li li ġej minn barra l-Kunsilli Lokali xtaq jgħaddi l-kummenti tiegħu. Jemmen li l-MDA għandha tingħata rwol regolatorju fejn tikkontrolla lil dawk li jappartjenu lilha.

11.7 Sur Mario Fava, President Assoċjazzjoni Kunsilli Lokali

11.7.1 Beda billi b' dispjaċir innota li ma kienx hemm rappreżentanza mill-BRO u lanqas mill-Awtorita' tal-Ippjanar.

11.7.2 Semma li minkejja l-Assoċjazzjoni ikkomunikat mal-BRO u għamlet stedina biex ikunu prezenti din thallit mingħajr komunikazzjoni lura.

11.7.3 Semma li minkejja li CEO tal-Awtorita' tal-Ippjanar kien ikkonferma fi 13 ta' Ġunju li ser jattendi, b' diżżapunt u mingħajr pre-avviż is-Sur Buttigieg ma attendiex.

11.7.4 Is-Sur Fava jemmen li għandha titjeb l-informazzjoni li tingħata online bħal meta jekk Kunsill jgħalaq triq għandha tidher mil-ewwel f' termini reali biex sewwieqa li jaċċessaw din l-informazzjoni online ikunu jafu fl-immedjat fejn ikun hemm mgħaluf.

11.7.5 Il-President tenna li wieħed għandu jkun prattiku fejn l-iżvilupp għandu jsir b' mod regolat u skond l-obbligi li jiġbu miegħu.

11.7.6 Jemmen ukoll li l-PA għandha dan l-irwol u jista' jgħid li dan il-bilanċ li huwa qed isemmi ma jinstabx bħal issa.

11.7.7 Il-President jemmen li jekk mhux ser jingħaqdu l-forzi kollha li jagħmlu infurzar b' mod ħolistiku m'hux ser ikun hemm iżvilupp. Għaldaqstant il-PA għandha tara li l-permessi li hi stess qed toħroġ u tkun regolatorja.

11.8 Viċi President MDA

11.8.1 Spjegat li minkejja r-rabja li ħafna qed juru li għandhom lejn l-MDA, hija temmen li l-MDA mhux magħmluha biss minn iżviluppaturi jew kuntratturi imma hija tqis lilha nnifisha bħala individwu li qatt ma kellha x' taqşam mal-industrija ta' l-

izviluppar u tokkupa l-pożizzjoni ta' Viċi President tal-MDA. Għaldaqstant l-MDA fetthet il-bibien tagħha għal kulhadd u tisma' oppinjoni divers.

11.8.2 Semmiet li l-MDA qiegħda tagħmel minn kollox biex tipprotegi l-heritage tal-pajjiż.

11.9 Sur Ray Deguara Kunsill Lokali Fgura

11.9.1 Is-Sur Deguara kkummenta li għandu jkun hemm ukoll infurzar anki fuq t-tabija li jkun hemm fuq it-trakkijiet u li hafna drabi din tħammeġ it-toroq kollha minn fejn jgħaddu.

11.10 Sur Dominic Grima, Sindku Kunsill Lokali Paola

11.10.1 Is-Sindku semma li kollox imur lura għall-infurzar b'saħħtu. Jemmen li l-Kunsilli mhumiex kontra żvilupp sostenibbli imma għandu jkun hemm funzjoni regolatorja b' saħħita.

12. Diskors mill-Perit Carmel Caccopardo (Alternattiva Demokratika)

12.1 Il-Perit beda id-diskors tiegħu billi rringrazzja lill-Assoċjazzjoni Kunsilli Lokali għall-istedina kif ukoll għalkemm qed tkun pro-attiva fis-sugġetti li qed jiġu diskussi.

12.2 Il-Perit semma li huwa ta' dispjaċir li l-Awtoritajiet li qed jabdikaw mir-responsabbilitajiet tagħhom. Semma kif is-Sur Checuti bħala l-President tal-MDA u l-konsulent tal-Gvern qiegħed f'kunflitt ta' interess fil-pożizzjonijiet li qed jokkupa.

12.3 Semma kif l-Awtoritajiet qed ifallu milli jinfurkaw.

13. Diskors mill-Kelliem għal Gvern Lokali, l-Onor. Robert Cutajar

13.1 L-Onor. Cutajar, skuza ruħu li kellu jkun imsiefer fuq xogħol u għaldaqstant ma setax ikun preżenti.

13.2 Semma li r-riforma fil-liġi li ser issir matul is-sena 2018 għandha tagħti aktar responsabbilitajietu poteri lill-Kunsilli Lokali, kien propju dan il-ħsieb tal-Partit Nazzjonalista fejn ippreżenta ma' 80 proposta.

13.3 Jemmen li l-Kunsilli għandhom ikunu parti integrali mis-soċjeta'.

14. Diskors mis-Segretarju Parlamentari l-Onor. Silvio Parnis

14.1 L-Onor. Silvio Parnis semma li l-Gvern qed ikun sensitiv għall-problemi li l-Kunsilli qed jaffaċjaw. Semma kif fost l-oħrajn bħal Kunsill Lokali ta' San Pawl bi qbil mad-Direttorat tal-Cleansing qed jassisti biex isir t-tindif li hemm bżonn. Semma kif bħala Segretarju Parlamentari responsabbli mill-Kunsilli Lokali qed jieħu l-inizjattiva biex isiru riformi biex jgħinu lill-Kunsilli Lokali fil-ħtiġijiet ta' kuljum.

14.2 Semma li l-Aġenzija li ser tkun responsabbli mit-toroq ser tkun qed tiddiskuti mal-Kunsilli Lokali u mhux ser tkun qed taħdem għar-rasha.

14.3 Semma kif ser ikun qed jieħu ħsieb li jara li jiġu megħlba l-isfidi li qed issib il-Kunsill biex iwettaq infurzar b' saħħtu u kif meħtieġ. Għaldaqstant ser ikunu qed jizdiedu aktar Gwardjani Lokali biex jgħinu fiż-żamma tal-ordni anki waqt il-ħinijiet tal-iskejjel.

14.4 Semma wkoll li f' dak li għandu x' jaqsam mal-immanigjar tal-iskart wiehed ser ikun qed jinnota li ser jidaħħal avviz legali biex minn jikri l-propjeta' għandu jinżamm responsabbli jekk il-kerrej jixhet boroż taż-żibel barra fil-ħin barra l-iskeda.

15. Konkluzjoni mill-President tal-Assoċjazzjoni, s-Sur Mario Fava

15.1 Is-Sur Fava kkonkluda billi ta rendikont tax-xogħol li tul dawn l-aħħar sitt xhur l-Assoċjazzjoni involviet ruħha fih biex tkun aktar qrib il-Kunsilli Lokali u tgħin għall-sistemi aħjar u aktar effettivi u effiċjenti.

15.2 Il-President semma li:

- L-Assoċjazzjoni pparteċipat f' diskussjonijiet biex jiġi fformat MoU bejn l-Assoċjazzjoni u RSSL u CWSEF fejn iservi bħala gwida għall-Kunsilli kollha li magħhom għandhom ingaġġati ħaddiema fuq dawk l-iskemi.
- Bdew ukoll diskussjonijiet li jitrattaw il-Bereġ. Is-Sur Fava qed jaħdem biex d-devoluzzjoni tkun waħda ibbażata fuq qafas.
- Diskussjonijiet mal-POYC, fejn qed jgħinu biex ikun hemm involviment aktar tal-Kunsilli biex jitwassal tgħarif liċ-ċittadini.
- Qed issiru n-negozzjati tal-Ftehim Kollettiv tal-Ħaddiema Klerikali mal-Kunsilli Lokali.
- Bdew ukoll id-diskussjonijiet fuq il-Ftehim kollettiv tas-Segretarji Eżekuttivi.
- Saru diskussjonijiet u anki sessjonijiet informattivi lis-Segretarji u ħaddiema oħra tal-Kunsill fuq l-GDPR. Filwaqt li ġew stabbiliti wkoll id-Data Controllers u Data Protection Officers.
- Ħadmet ukoll flimkien mad-Direttorat biex jiġi mfassal programm fl-livell ta' Masters fil-Governanza u Mmanigjar.
- Saru wkoll diskussjonijiet dwar il-Qbid tal-Ħammijiet mil-lokalitajiet.
- Kompletaw ukoll id-diskussjonijiet fuq is-Swieq fil-Beraħ kif ukoll fuq l-Littering Act.
- Saru ademndum tal-ftehim li kien hemm fis-seħħ fuq il-Bus Shelters. Kif ukoll dak ma' Transport Malta.
- Saru MoU ma' kumpanija privata biex toffri servizz b' xejn lill-Kunsilli Lokali billi tiġbor tessuti li m'għadx għandhom użu biex jiġu esportati.
- Bdew id-diskussjonijiet fuq it-Tribunali Lokali u jekk dawn għandhomx jibqgħu f' idejn ir-Regġuni.
- Bdew diskussjonijiet bejn il-Puluzija, Transport Malta u LESA, li dawn anki wasslu għad-diskussjoni tal-laqgħa Plenarja.
- Saru ftehim mal-LESA biex l-Assoċjazzjoni tkun tista' tieħu ħsieb ukoll ilmenti li jaslu għandha mil-Kunsilli Lokali.
- Saru laqgħat mal-Enemalta u WSC.
- Ser ikun hemm helpdesk fi ħdan l-Assoċjazzjoni li tassisti lill-Kunsilli fi proġett tal-Unjoni Ewropeja.
- L-Assoċjazzjoni qed tieħu parti attiva meta qed jitfasslu Town Centre Management
- Tat kontribut bi sħiħ fuq l-immanigjar tal-iskart liema proposti li pprezentat l-Assoċjazzjoni ġew aċċettati u itellgħu kabinett.
- Tkompletaw id-diskussjonijiet fuq il-permessi tal-imwejjed u sigġijiet f' gostijiet pubbliċi.
- Tellgħet kors fuq l-Evalwazzjoni ta' tenders kemm f' Malta kif ukoll f' Għawdex

- Inizjattiva li qed tieġu l-Assoċjazzjoni fuq rilaxxar tal-bżieġaq
- Ser ikun qed jitella' Seminar fuq il-Health and Safety fuq il-post tax-xogħol u risk assessment.
- Ser jitellgħu wkoll għadd ta' attivitajiet f' għeluq il-25 sena ta' Gvern Lokali
- Ser ikun hemm ingaġġ ta' għadd ta' imjegati ġodda mal-Assoċjazzjoni biex l-Assoċjazzjoni tgħaraf tkun aktar viċin tal-Kunsilli.

15.3 Il-President semma li l-Assoċjazzjoni ser tkun qed tippreżenta rapport ta' ħidma bejn Jannar u Ġunju 2018.

16. Aġġornament

16.1 Il-Laqqgħa aġġornat għal-ħabta ta' sagħtejn ta' wara nofs inhar u dawk prezenti ġew mistiedna għal-ikla ta' wara nofs inhar.

Mario Fava
President

Lianne Mifsud
Aġent Segretarju Eżekuttiv